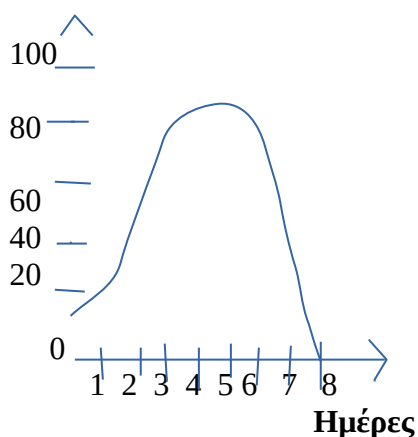

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Τόμος Α

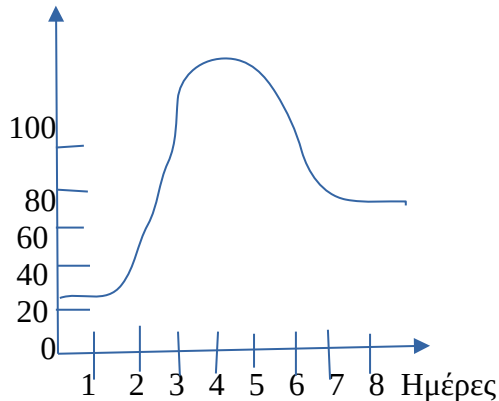
1. Να αναφέρετε **προκαρυωτικούς** οργανισμούς που μπορούν να επιβιώνουν στον ανθρώπινο οργανισμό, καθώς και τις συνέπειες από την παρουσία τους στον οργανισμό του.
2. Ποια μικρόβια γνωρίζετε ότι έχουν την ικανότητα να προσβάλλουν το αναπνευστικό σύστημα του ανθρώπου;
3. Ποια μικρόβια/μικροοργανισμοί γνωρίζετε ότι παρασιτούν σε δύο ξενιστές;
4. Ποια χαρακτηριστικά των βακτηρίων δεν παρατηρούνται σε όλα τα είδη τους;
5. Ποιες ουσίες γνωρίζετε ότι παράγουν τα βακτήρια και ποιος είναι ο ρόλος των ουσιών αυτών για τον άνθρωπο;
6. Ποιες κατηγορίες μικροοργανισμών αναπαράγονται **μονογονικά** και με ποιους τρόπους;
7. Ποια χαρακτηριστικά των ιών προκαλούν διαφοροποίηση μεταξύ των διαφόρων στελεχών τους;
8. Με ποιους τρόπους οι ιοί εξασφαλίζουν τα απαραίτητα για τον πολλαπλασιασμό τους, ένζυμα;
9. Γιατί οι ιοί χαρακτηρίζονται ως “**υποχρεωτικά ενδοκυτταρικά παράσιτα**”;
10. Ποιοι κανόνες προσωπικής και δημόσιας υγιεινής, σε σχέση με τη διατροφή, αποτελούν αναγκαίες προϋποθέσεις για την αποφυγή μετάδοσης ασθενειών που οφείλονται σε παθογόνους μικροοργανισμούς; (**Παν. Εξ. 2005**)
11. Με ποιους τρόπους μπορεί να μεταδοθεί η ηπατίτιδα C;
12. Ποια από τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν με τα αντιβιοτικά;
13. Να προτείνετε με ποιο τρόπο οι μύκητες μπορούν να απειλήσουν την υγεία του ανθρώπου και αν μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη σύγχρονη βιοιατρική με σκοπό την προστασία της υγείας του ανθρώπου.
14. Διαθέτουμε καλλιέργειες δύο διαφορετικών βακτηριακών στελεχών που αναπτύσσονται στο εργαστήριο στις ίδιες συνθήκες περιβάλλοντος και τροφής. Την 3^η μέρα καλλιέργειας υπήρξε στο εργαστήριο διαρροή σημαντικής ποσότητας ακτινοβολίας η οποία και ανιχνεύτηκε. Η διαρροή τελικά αποκαταστάθηκε μετά από 5 μέρες. Στα παρακάτω διαγράμματα παρουσιάζεται η ανάπτυξη των καλλιεργειών για χρονικό διάστημα οκτώ ημερών. Πως μπορεί να εξηγηθεί η πορεία ανάπτυξης κάθε καλλιέργειας;

Πληθυσμός βακτηρίων Α

Καλλιέργεια Α

Πληθυσμός βακτηρίων Β

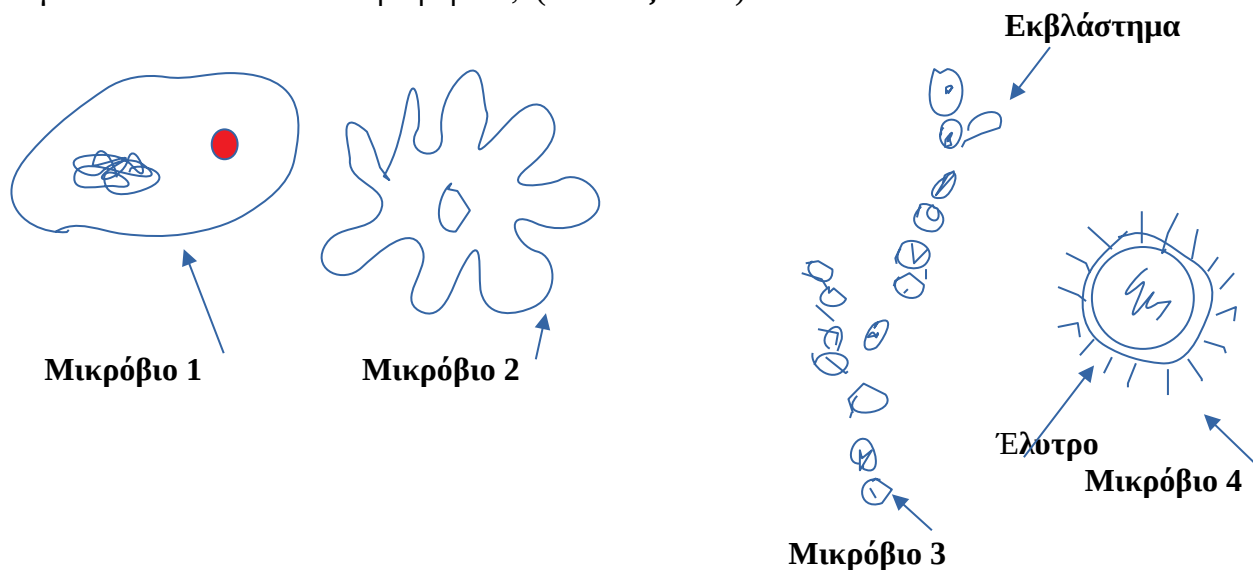
Καλλιέργεια Β

15. Βιολόγοι -ερευνητές που μελετούσαν ένα οικοσύστημα στην Αφρική, ήρθαν σε επαφή με κάποια παθογόνα μικρόβια και εκδήλωσαν διάφορα συμπτώματα ασθενειών. Από την εξέταση αίματος που τους έγινε, βρέθηκε ότι στον οργανισμό τους είχαν εισέλθει διαφορετικά είδη μικροβίων οι μορφές των οποίων φαίνονται στην παρακάτω εικόνα.

(Το μέγεθος των μικροβίων είναι υπό διαφορετική κλίμακα).

- Α.** Ποιο μικρόβιο αντιστοιχεί σε πρωτόζωο, ποιο σε βακτήριο, ποιο σε μύκητα, ποιο σε ιό; Να δικαιολογήσετε την επιλογή σας.

Β. Δύο από τα μικρόβια της εικόνας δεν διαθέτουν πυρήνα. Ποια είναι αυτά; Που εντοπίζεται το γενετικό υλικό αυτών των μικροβίων; (**Παν. Εξ. 2016**)

16. Τι ονομάζεται **”ανοσία”**;
17. Να δώσετε τον ορισμό του **“αντιγόνου”**.
18. Ποιοι παράγοντες ή ουσίες μπορούν να δράσουν ως **“αντιγόνα”**;
19. Ποια χαρακτηριστικά διαφοροποιούν την **“ειδική”** από τη **“μη-ειδική”** άμυνα;
20. Ποια είναι η σύσταση του **“ανοσοβιολογικού συστήματος”**;
21. Που παράγονται τα λεμφοκύτταρα;
22. Που παράγονται τα λευκά αιμοσφαίρια;
23. Ποιες είναι οι κατηγορίες των λευκών αιμοσφαιρίων;
24. Που διαφοροποιούνται και ωριμάζουν τα λεμφοκύτταρα;
25. Ποιες είναι οι κατηγορίες των T-λεμφοκυττάρων και ποιος ο ρόλος τους;
26. Ποια χαρακτηριστικά εμφανίζουν τα B-λεμφοκύτταρα;
27. Ποιος είναι ο ρόλος των αντισωμάτων;
28. Ποιο μπορεί να είναι το αποτέλεσμα της σύνδεσης αντιγόνου-αντισώματος υποδοχέα της επιφάνειας των B-λεμφοκυττάρων;
29. Ποια είναι η δομή των αντισωμάτων;
30. Ποιες είναι οι χαρακτηριστικές περιοχές ενός αντισώματος;
31. Σε ποια περιοχή του αντισώματος γίνεται η πρόσδεση με το αντιγόνο; Ποιες πολυπεπτιδικές αλυσίδες περιλαμβάνει;
32. Που οφείλεται η **“εξειδίκευση”** των αντισωμάτων;
33. Ποιο είναι το αποτέλεσμα της δράσης αντιγόνου-αντισώματος;
34. Τι ονομάζεται **“ανοσοβιολογική απόκριση”** και σε ποιες επιμέρους κατηγορίες διακρίνεται;
35. Να αναφέρετε επιγραμματικά τα στάδια της ανοσοβιολογικής απόκρισης.
36. Με ποιο τρόπο γίνεται η ενεργοποίηση των T-βοηθητικών λεμφοκυττάρων;
37. Πως λειτουργούν τα T-βοηθητικά λεμφοκύτταρα μετά την ενεργοποίησή τους;
38. Πως τερματίζεται η ανοσοβιολογική απόκριση; Ποιος κίνδυνος θα υπήρχε αν για κάποιο λόγο δεν τερματιζόταν μετά την ολοκληρωτική καταστροφή του μικροβίου;
39. Πότε και με ποιο μηχανισμό ενεργοποιείται η δευτερογενής ανοσοβιολογική απόκριση;
40. Ποιο είναι το αποτέλεσμα για τον οργανισμό από την ενεργοποίηση της δευτερογενούς ανοσοβιολογικής απόκρισης;
41. Ποιο είναι το κριτήριο με το οποίο διακρίνονται οι δύο τύποι ανοσίας, ενεργητική και παθητική;
42. Τι περιέχει ένα εμβόλιο και με ποιον τρόπο ενεργοποιεί τον οργανισμό με ενεργητική ανοσία;

43. Είναι δυνατόν ένα άτομο που εμβολιάζεται για ένα συγκεκριμένο μικρόβιο να μεταδίδει την ασθένεια για την οποία εμβολιάζεται λόγω της εισαγωγής του εμβολίου;
44. Που βασίζεται η δράση του εμβολίου;
45. Πως ενεργοποιείται ο οργανισμός κατά την παθητική ανοσία;
46. Τι είδους ανοσοβιολογικής απόκρισης πραγματοποιεί ο οργανισμός σε περίπτωση παθητικής ανοσίας;
47. Πως μπορούμε να συσχετίσουμε τη δράση ενεργητικής και παθητικής ανοσίας με τον χρόνο;
48. Να αναφέρετε περιπτώσεις στις οποίες παρατηρείται διαστολή των αιμοφόρων αγγείων. Ποιο είναι το αποτέλεσμα σε κάθε περίπτωση;
49. Να αναφέρετε ουσίες που παράγονται από βακτήρια. Ποιες από αυτές αδρανοποιούνται από τους μηχανισμούς ειδικής άμυνας.
50. Να αναφέρετε παραδείγματα συνεργασίας που δημιουργούνται μεταξύ: **(α)** των μηχανισμών μη-ειδικής άμυνας και **(β)** των μηχανισμών μη-ειδικής και των μηχανισμών ειδικής άμυνας.
51. Ποιες ουσίες σχετίζονται με τη φλεγμονώδη αντίδραση και ποιος ο ρόλος τους;
52. Η επικοινωνία μεταξύ των κυττάρων ή μεταξύ κυττάρων και λοιμογόνων παραγόντων πραγματοποιείται με τους ειδικούς υποδοχείς μηνυμάτων που τα κύτταρα φέρουν στην επιφάνειά τους (π.χ υποδοχείς ορμονών). Να αναφέρετε παραδείγματα: **(α)** υποδοχείς ορμονών που σχετίζονται με την άμυνα καθώς και το ρόλο τους και **(β)** ουσιών – μηνυμάτων που σχετίζονται με την άμυνα του οργανισμού.
53. Πως μπορεί να αντιμετωπιστεί από τους μηχανισμούς άμυνας: **(α)** ένα βακτήριο και ένας ιός που έχουν εισαχθεί ταυτόχρονα, **(β)** αποκλειστικά ένα βακτήριο και **(γ)** αποκλειστικά ένας ιός.
54. Πως μπορεί να αντιμετωπιστεί ιατρικά: **(α)** μία λοίμωξη από βακτήριο και μία λοίμωξη από ιό, **(β)** μία λοίμωξη που οφείλεται αποκλειστικά σε βακτήριο και **(γ)** μία λοίμωξη που οφείλεται αποκλειστικά σε ιό.
55. Να αναφέρετε τις ουσίες που παράγονται από βλεννογόνους. Σε ποια περίπτωση διεγείρεται η εκκριτική ικανότητα των βλεννογόνων;
56. Ποια κύτταρα του οργανισμού μας μπορεί να συμμετέχουν στους μηχανισμούς άμυνας (μη ειδικούς και ειδικούς); Ποια από τα παραπάνω κύτταρα συμμετέχουν μόνο στους μη ειδικούς και ποια μόνο στους ειδικούς μηχανισμούς; Ποια από τα παραπάνω κύτταρα έχουν τη δυνατότητα να καταστρέφουν άμεσα άλλα κύτταρα;
57. Σε ποια κατηγορία κυττάρων ανήκουν τα μακροφάγα και ποια είναι η προέλευσή τους; Να αναφέρετε το ρόλο τους στην άμυνα του οργανισμού;
- Πότε ενεργοποιούνται να δράσουν; Πως διευκολύνεται και ενισχύεται η δράση τους ; Σε τι διαφέρουν από τα ουδετερόφιλα φαγοκύτταρα;
58. Που εντοπίζονται στον οργανισμό μας Β-λεμφοκύτταρα;
59. Με ποια άλλα κύτταρα αλληλεπιδρούν; Τι υποδοχείς φέρουν στην επιφάνειά τους; Σε τι διαφέρουν από τα πλασματοκύτταρα και σε τι μοιάζουν με τα Β-λεμφοκύτταρα μνήμης;
60. Που εντοπίζονται στον οργανισμό μας τα Τ-λεμφοκύτταρα; Με ποια άλλα κύτταρα αλληλεπιδρούν; Τι υποδοχείς φέρουν στην επιφάνειά τους;
61. Τι συνεπάγεται η ενεργοποίηση των Β και Τ-λεμφοκυττάρων ενάντια σε ένα συγκεκριμένο αντιγόνο;
62. Ένας υγιής ενήλικας άνθρωπος μολύνεται από ένα είδος παθογόνου βακτηρίου. Να εξηγήσετε τρεις πιθανούς λόγους για τους οποίους για τους οποίους ο άνθρωπος αυτός δεν εμφάνισε τα συμπτώματα της ασθένειας. **(Παν. Εξ. 2015)**
63. Σε ποια περίπτωση μπορεί ένα άτομο να μολυνθεί από παθογόνο παράγοντα που προκαλεί κάποια γνωστή νόσο, χωρίς το άτομο αυτό να νοσήσει; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. **(Παν. Εξ. 2006)**
64. Δύο φυσιολογικά άτομα προσβάλλονται από παθογόνο βακτήριο για το οποίο δεν υπάρχει εμβόλιο. **(α)** Ποια κύτταρα του ανοσοποιητικού συστήματος των ανθρώπων αυτών θα ενεργοποιηθούν πρώτα και πως θα αντιμετωπίσουν το βακτήριο; **(β)** τα κύτταρα των δύο αυτών ανθρώπων θα παράγουν ιντερφερόνες; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

(γ) Δεδομένου ότι κανείς από τους δύο δεν εμφανίζει κάποια μορφή ανοσοβιολογικής ανεπάρκειας, πώς εξηγείται το γεγονός ότι ο ένας παρουσίασε τα συμπτώματα της βακτηριακής νόσου, ενώ ο άλλος όχι; (Παν. Εξ. 2000)

65. Τι ουσίες μπορεί να εκκρίνουν τα ευκαρυωτικά κύτταρα στα πλαίσια των μηχανισμών άμυνας;

66. Να αναφέρετε ουσίες που συμμετέχουν μόνο στους μηχανισμούς ειδικής άμυνας.

67. Τι είναι τα “αντιγόνα ιστοσυμβατότητας” και ποιος ο ρόλος τους;

68. (α) Στον παρακάτω πίνακα να συμπληρώσετε τα είδη της ανοσίας (στήλη II) που αντιστοιχούν στις περιπτώσεις της στήλης I.

Στήλη I	Στήλη II
Θηλασμός	
Ορός αντισωμάτων ενάντια στον ιό της λύσσας	
Εμβόλιο ενάντια στη γρίπη	
Λοίμωξη από το βακτήριο του τετάνου	
Ευαισθητοποίηση ατόμου από κόκκους γύρης	
Επαναμόλυνση ενήλικα από τον ιό της ιλαράς, ενώ είχε νοσήσει από ιλαρά στην παιδική του ηλικία	

(β) Σε ποιες από τις παραπάνω περιπτώσεις δε γίνεται ανοσοβιολογική απόκριση στον οργανισμό του ατόμου;

69. Για τη θεραπευτική αντιμετώπιση της ασθένειας του AIDS χρησιμοποιούνται εκτός των άλλων φαρμάκων και αντιβιοτικά, όπως για παράδειγμα το αντιβιοτικό πενταμιδίνη (ειδικό στην αντιμετώπιση λοιμώξεων από πρωτόζωα). Να εξηγήσετε γιατί συμβαίνει αυτό.

70. Να δώσετε μία πιθανή εξήγηση για τον υψηλό βαθμό μεταλλακτικότητας που εμφανίζει ο ιός HIV μέσα σε ένα άτομο. Ποιες είναι οι συνέπειες αυτής της υψηλού βαθμού μεταλλακτικότητας του HIV μέσα στον οργανισμό κάθε ατόμου-φορέα;

71. Τα αντισώματα που παράγει το ανοσοβιολογικό σύστημα δύο ατόμων -φορέων του ιού HIV είναι ακριβώς ίδια; Να εξηγήσετε την απάντησή σας.

72. (α) Για ποιο λόγο πρέπει να περάσει μεγάλο χρονικό διάστημα για να ανιχνευτούν στο πλάσμα του αίματος του μολυσμένου ατόμου τα ειδικά για τον ιό HIV αντισώματα; (β) γιατί η ύπαρξη για τον ιό HIV αντισωμάτων και κυτταροτοξικών T-λεμφοκυττάρων στον οργανισμό του μολυσμένου ατόμου δεν εξασφαλίζει στο άτομο ανοσία έναντι του ιού HIV;

73. Να αναφέρετε μηχανισμούς διαφυγής του HIV από το ανοσοβιολογικό σύστημα ενός ατόμου.

74. Να αναφέρετε πρωτεΐνες του ιού HIV καθώς και το μέρος του ιού στο οποίο εντοπίζεται καθεμία από αυτές. Που βρίσκονται οι πληροφορίες α για τη σύνθεση αυτών των πρωτεϊνών; Που συντίθενται οι πρωτεΐνες του ιού;

75. Να αναφέρετε δύο εθιστικές ουσίες που επηρεάζουν τη φυσιολογική λειτουργία του καρδιαγγειακού συστήματος καθώς και τον τρόπο δράσης τους.

76. Γιατί ένας καπνιστής που είναι και φορέας του AIDS έχει μεγαλύτερη πιθανότητα να εμφανίσει καρκίνο του πνεύμονα από ένα άτομο επίσης φορέα του AIDS που δεν καπνίζει;

77. Ποιο είναι το σημαντικότερο χαρακτηριστικό που δηλώνει ότι ένα άτομο είναι εξαρτημένο από μία ουσία;

78. Να αναφέρετε κινδύνους στους οποίους μπορεί να εκτεθεί ένας καπνιστής.

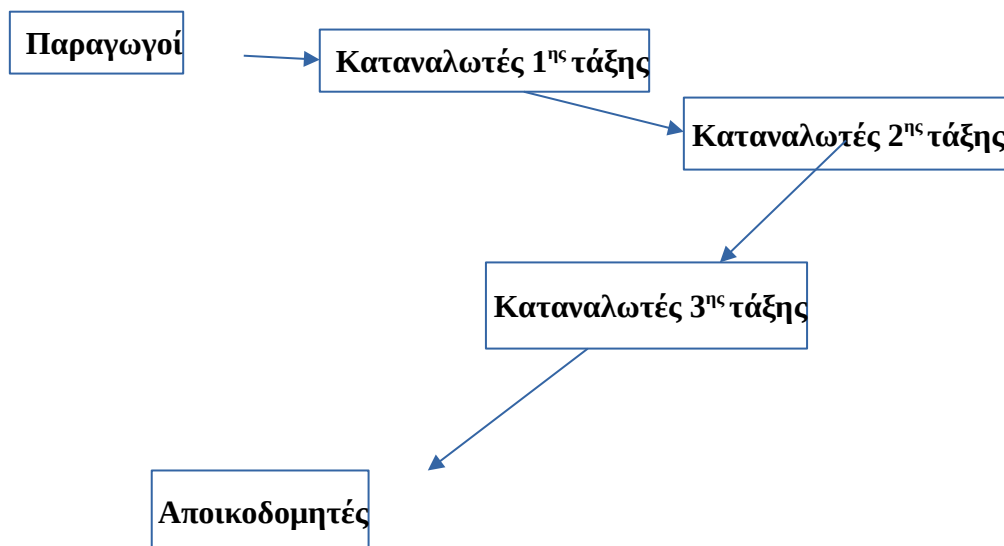
79. Γιατί ο εγκέφαλος παρουσιάζει την τάση να συγκεντρώνει το οινόπνευμα, ακόμα και αν η ποσότητα των αλκοολούχων ποτών που θα καταναλωθεί είναι μικρή; (Παν. Εξ. 2016)

80. Από που απομονώνεται η **μορφίνη**; Πότε έγινε η απομόνωσή της για πρώτη φορά; Σε τι μοιάζει και σε τι διαφέρει η δράση της από εκείνη των “φυσιολογικών μορφινών” που παράγει ο οργανισμός μας;

81. Γιατί η μεταφορά ενέργειας σε ένα οικοσύστημα χαρακτηρίζεται ως “ροή” ενέργειας και όχι ως ανακύκλωση ενέργειας.

82. Γιατί η παροχή ενέργειας σε ένα οικοσύστημα χρειάζεται διαρκώς να ανανεώνεται;

84. Μπορεί το παρακάτω σχήμα να απεικονίζει τη ροή ενέργειας σε ένα αυτότροφο οικοσύστημα;

85. Να αναφέρετε ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στις **τροφικές αλυσίδες** και τα **τροφικά πλέγματα**.

86. Να εξηγήσετε γιατί: **(α)** ο αριθμός των οργανισμών μειώνεται από τα κατώτερα στα ανώτερα τροφικά επίπεδα και **(β)** η έκταση των βιοτόπων όπου δρουν οι καταναλωτές των ανώτερων τροφικών επιπέδων είναι συνήθως πολύ μεγάλη και **(γ)** σπάνια υπάρχουν πάνω από 5 τροφικά επίπεδα σε ένα χερσαίο οικοσύστημα.

87. Να εξηγήσετε γιατί τα μεγάλα σαρκοφάγα ζώα και τα αρπακτικά πουλιά είναι τόσο σπάνια στα φυσικά οικοσυστήματα, (να μη ληφθεί υπόψη η λαθροθηρία ή το κυνήγι που μπορεί να επιτρέπεται για άλλους λόγους).

88. Ποια βασική προϋπόθεση πρέπει να ισχύει για να είναι η τροφική πυραμίδα πληθυσμού ανεστραμμένη;

89. Σε τι διαφέρει η πυραμίδα **βιομάζας** από την πυραμίδα **πληθυσμού** σε ένα συγκεκριμένο οικοσύστημα;

90. Γιατί οργανισμοί πολύ μεγάλου μεγέθους όπως είναι ο ελέφαντας και ο ιπποπόταμος στα χερσαία οικοσυστήματα ή η φάλαινα στα θαλάσσια οικοσυστήματα δε θα μπορούσαν να επιβιώσουν αν τρέφονταν σαν καταναλωτές 3ης τάξης;

91. Σε ποιο τροφικό επίπεδο θα μπορούσαμε να κατατάξουμε τον άνθρωπο στα οικοσυστήματα;

92. Να συμπληρώσετε τα κενά του παρακάτω πίνακα (α,β) ο οποίος αναφέρεται: στα ποσά ενέργειας που εξασφαλίζουν δύο ζώα Α και Β με την τροφή τους, στις ενεργειακές απώλειες και στα ποσά ενέργειας που δεσμεύονται στη βιομάζα τους.

Ζώα	Ενέργεια που προέρχεται από την τροφή που καταναλώνει	Ενέργεια που μετατρέπεται με την κυτταρική αναπνοή σε μη αξιοποιήσιμες μορφές	Ενέργεια που αποβάλλεται με τα κόπρανα	Ενέργεια που αποθηκεύεται σε οργανικές ουσίες (βιομάζα)
	2.000KJ	1.300 KJ	500 KJ	α KJ
Β	β KJ	5.000 KJ	1.000 KJ	500 KJ

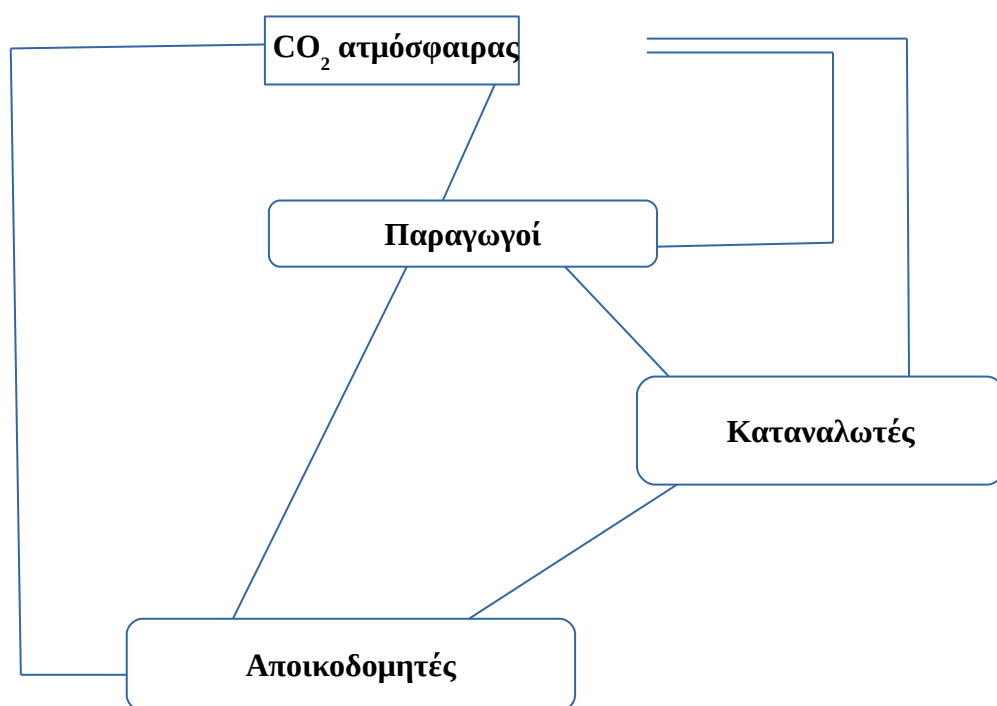
93. Μία ομάδα ερευνητών βρίσκεται σε ένα άγονο νησί όπου δεν υπάρχει βλάστηση. Στα αποθέματά τους έχουν λίγο σιτάρι, και μερικές κότες. Για να διατηρήσουν όσο το δυνατόν περισσότερο και να αξιοποιήσουν τη διαθέσιμη ενέργεια ποια από τις παρακάτω επιλογές φαίνεται καλύτερη και γιατί;

(α) Να καταναλώσουν το σιτάρι και όταν αυτό τελειώσει να φάνε τις κότες.

(β) Να ταΐσουν με το σιτάρι τις κότες και να τρέφονται με τα αυγά τους, ενώ όταν τελειώσει το σιτάρι να φάνε τις κότες.

(γ) Να φάνε αρχικά τις κότες και στη συνέχεια το σιτάρι.

94. Το παρακάτω σχεδιάγραμμα σχετίζεται με το βιογεωχημικό κύκλο του άνθρακα.

(α) Να περιγράψετε την πορεία ροής του άνθρακα στο διπλανό διάγραμμα και να τη δείξετε με βέλη.

(β) Με ποιες διαδικασίες συμμετέχουν στον κύκλο του άνθρακα οι κατηγορίες των οργανισμών που φαίνονται στο διάγραμμα. Να εξηγήσετε την απάντησή σας.

(γ) Σε ποιες από τις διαδικασίες που αναφέρατε παραπάνω παρεμβαίνει ο άνθρωπος και διαταράσσει το βιογεωχημικό κύκλο του άνθρακα;

95. Να αναφέρετε πηγές προέλευσης του CO₂ (διοξειδίου του άνθρακα) στην ατμόσφαιρα. Ποιες από αυτές διαταράσσουν το βιογεωχημικό κύκλο του άνθρακα και με ποιο τρόπο;

96. Να αναφέρετε τρόπους που συμβάλλουν στη σταδιακή αύξηση του διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα.

97. Να αναφέρετε τρεις ανόργανες χημικές ουσίες και ένα οργανικό βιομόριο (μονομερές) που συμμετέχουν στο βιογεωχημικό κύκλο του άνθρακα.

98. Να αναφέρετε το ρόλο των μικροοργανισμών στο βιογεωχημικό κύκλο του άνθρακα.

99. Να εξηγήσετε ποια είναι η **αρχική προέλευση** του άνθρακα που εντοπίζεται:

(α) στα οργανικά βιομόρια των κυττάρων: **i.** Ενός πεύκου, **ii.** ενός δελφινιού και **iii.** ενός ανθρώπου

(β) στα ασβεστολιθικά κελύφη (όστρακα από ανθρακικό ασβέστιο CaCO_3) πολλών ποργανισμών που ζουν στα υδάτινα οικοσυστήματα.

100. Είναι γνωστό πως το οξυγόνο είναι απαραίτητο για τη διαβίωσή μας, αφού δεν μπορούμε να ζήσουμε απουσία αυτού. Το οξυγόνο το καταναλώνουμε λαμβάνοντάς το από τον ατμοσφαιρικό αέρα σε όλη μας τη ζωή, γεγονός που συμβαίνει και με όλους τους άλλους ζωικούς αλλά και πολλούς μικροοργανισμούς της βιόσφαιρας. Πως εξηγείται όμως το γεγονός ότι η συγκέντρωση του οξυγόνου παραμένει σταθερή στην ατμόσφαιρα (περίπου στο 21%) εδώ και εκατομμύρια χρόνια;